

Bruxelles, den 30.11.2016
COM(2016) 773 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Arbejdsplan for miljøvenligt design for 2016-2019

Arbejdsplan for miljøvenligt design for 2016-2019

1. INDLEDNING

Der findes i EU en række juridiske instrumenter, der omsætter EU's energi- og klimapolitiske mål¹ til forskellige foranstaltninger. Sammen med reglerne om energimærkning bidrager reglerne om miljøvenligt design til Kommissionens overordnede prioriterede målsætning om at styrke Europas konkurrenceevne og øge jobskabelse og økonomisk vækst. Miljøvenligt design sikrer lige konkurrencevilkår i det indre marked, fremmer investeringer og innovation på en bæredygtig måde og medfører besparelser for forbrugerne, samtidig med at det reducerer udledningerne af CO₂. Det bidrager til energiunionen og målet for energieffektiviteten i 2030, de fælles klimamål og målsætningen om et mere udbygget og mere retfærdigt indre marked. Rammerne for miljøvenligt design og energimærkning har været et af de mest effektive politiske instrumenter på EU-niveau for fremme af energieffektivitet og anslås at bidrage med omkring halvdelen af energisparemålene for 2020. Rammerne for miljøvenligt design og energimærkning tjener det dobbelte formål at sikre, at der kommer flere energieffektive produkter på markedet (gennem miljøvenligt design), samtidig med at de giver forbrugerne et incitament til og mulighed for at købe de mest energieffektive produkter på basis af nyttige oplysninger (gennem energimærkning). Dermed reducerer disse rammer forbrugernes og virksomhedernes energiforbrug og derved deres energiregninger og regninger til vand, varme og el. Desuden beskytter de det indre marked og forhindrer unødvendige omkostninger for erhvervslivet og forbrugerne, der skyldes forskellige nationale krav.

Det skønnes, at der med disse rammer i 2020 vil være opnået energibesparelser i primærenergi på ca. 175 Mtoe om året, svarende til mere end Italiens årlige forbrug af primærenergi. For forbrugerne svarer det til en årlig besparelse i energiudgifterne på 490 EUR pr. husstand. Derudover skønnes denne politik at give industri-, engros- og detailhandelssektoren ca. 55 mia. EUR i ekstra indtægter om året, som for en dels vedkommende kan omsættes til yderligere 800 000 direkte job i de berørte sektorer. Som sådan bidrager den også til energisikkerheden ved at reducere importen af energi til EU svarende til 1,3 mia. tønder olie hvert år og ved at reducere udledningerne af CO₂ med 320 mio. ton årligt².

Begrænsningen af energiefteerspørgslen er en af de fem dimensioner i energiunionens ramme strategi³. En ambitiøs politik for miljøvenligt design og energimærkning vil fortsat være helt afgørende for bestræbelserne på at nå de prioriterede målsætninger, som Kommissionen har sat sig for energiunionen, og den vil bidrage til opnåelsen af de klimapolitiske mål, der blev aftalt i december 2015 på COP21 i Paris.

Denne arbejdsplan for miljøvenligt design bidrager til Kommissionens nye initiativ om den cirkulære økonomi⁴, som fremmer omstilling til en mere cirkulær økonomi i EU gennem en række tiltag, der dækker produkter og materialer i hele deres livscyklus. Der er et stigende behov for, og en politisk prioritering af, forbedret ressourceeffektivitet i EU. Produktdesign er et centralt aspekt i denne henseende, da det kan have væsentlige virkninger på tværs af

¹ Klima- og energistrategi 2020: KOM(2010) 639 final; Klima- og energistrategi 2030: COM(2014) 15 final.

² Ecodesign Impact Accounting Study, VHK, 2014.

³ COM(2015) 80 final.

⁴ En EU-handlingsplan for den cirkulære økonomi COM (2015) 614/2 vedtaget den 2.12.2015.

produktets livscyklus, f.eks. ved at gøre et produkt mere holdbart, lettere at reparere, genbruge eller genanvende. Direktivet om miljøvenligt design dækker allerede alle betydelige miljømæssige påvirkninger gennem produkternes livscyklus, men fokus har hidtil været på energieffektive forbedringer. Fremadrettet bør miljøvenligt design yde et langt større bidrag til den cirkulære økonomi, f.eks. ved mere systematisk at rette op på problemer omkring materialeeffektivitet, f.eks. holdbarhed og genanvendelighed.

I denne handlingsplan fastlægges Kommissionens prioriterede arbejdsmaal under rammen for miljøvenligt design og energimærkning 2016-2019. Med afsæt i det arbejde, der er gjort under de to første arbejdsplaner, præsenterer den nye arbejdsplan det igangværende arbejde og kommende revisioner af eksisterende produktspecifikke foranstaltninger. Den identificerer yderligere produktgrupper, der skal ses nærmere på (gennem undersøgelser, høring af aktører og vurdering af miljøvirkninger) med det formål at bane vej for eventuelle forslag fra Kommissionen om krav til miljøvenligt design og/eller energimærkning. Samtidig beskriver den, hvorledes miljøvenligt design vil bidrage bedre til opnåelse af målene for den cirkulære økonomi. Samlet set vil nye foranstaltninger på basis af nye produkter i arbejdsplanen for miljøvenligt design, ud over revisioner af eksisterende foranstaltninger, skønsmæssigt kunne give årlige besparelser i primærenergien i 2030 på over 600 TWh (eller 50 Mtoe). Det svarer til Sveriges årlige forbrug af primærenergi, eller en reduktion af CO₂-udledningerne med ca. 100 mio. ton om året i 2030.

2. ARBEJDSPLANEN FOR MILJØVENLIGT DESIGN OG DENS ROLLE

Både direktivet om miljøvenligt design og direktivet om energimærkning er rammedirektiver. De indeholder betingelserne og kriterierne for vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger, der fastsætter bindende krav, der er specifikke for den enkelte produktgruppe⁵. Der fastlægges prioriteringer for produktgrupper, der skal undersøges under denne ramme, gennem løbende arbejdsplaner som foreskrevet i artikel 16, stk. 1, i direktivet om miljøvenligt design, i henhold til hvilken Kommissionen skal offentliggøre en arbejdsplan, hvori der for de følgende tre år **opstilles en vejledende liste over energiforbrugende produktgrupper, som skal prioriteres** i forbindelse med gennemførelsen af foreløbige undersøgelser og senere vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger.

Denne nye arbejdsplan bygger på det arbejde, der er gjort siden midten af 2005 for de produktgrupper, der er anført i artikel 16, stk. 2, i direktivet om miljøvenligt design fra 2005⁶ (overgangsperiode) og på de første to arbejdsplaner for perioden 2009-2011⁷ og 2012-2014⁸.

⁵ For en oversigt over eksisterende gennemførelsesforanstaltninger henvises til: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_enegey_labelling_measures.pdf.
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_ecodesign_measures.pdf.

⁶ EUT L 191 af 22.7.2005, s. 29-58.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet - Etablering af arbejdsplanen for 2009-2011 i henhold til direktivet om miljøvenligt design (KOM/2008/660 endelig).

⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/documents/eco-design/working-plan/files/comm-swd-2012-434-ecodesign_en.pdf.

3. AKTUEL SITUATION

3.1. Vedtagne gennemførelsesforanstaltninger

Som et resultat af den omtalte prioritering af arbejdet iværksatte Kommissionen forberedende undersøgelser, der har udmøntet sig i vedtagelsen af 28 forordninger om miljøvenligt design, 16 delegerede forordninger om energimærkning og 3 anerkendte frivillige aftaler.

Desuden blev der for disse produktgrupper igangsat ca. 40 standardiseringsmandater. En liste over eksisterende harmoniserede standarder til støtte for forordningerne om miljøvenligt design er tilgængelig på Europa-webstedet⁹.

3.2 Igangværende arbejde

Der arbejdes fortsat på en række af de identificerede prioriterede produktgrupper på tidspunktet for vedtagelsen af denne arbejdsplan, og dette arbejde befinder sig på forskellige udviklingsstadier. Tabellen nedenfor viser en oversigt over det igangværende arbejde, samt de forventede besparelser, hvor disse oplysninger er tilgængelige¹⁰.

Sideløbende med denne arbejdsplan er Kommissionen i færd med at vedtage følgende foranstaltninger med et anslået energibesparelspotentiale på over 100 TWh om året i sparet primærenergi i 2030:

- en foranstaltning for miljøvenligt design for luftvarme- og køleprodukter¹¹
- en foranstaltning for miljøvenligt design¹² og energimærkning¹³ vedrørende måletolerancer til forbedring af produkttest og reduktion af mulighederne for snyd
- en henstilling om selvregulering¹⁴ med retningslinjer til støtte for industrien i søgning efter frivillige aftaler som et alternativ til lovregulering.

Der pågår yderligere arbejde, som det fremgår af tabellen nedenfor:

⁹ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/>.

¹⁰ I overensstemmelse med eksisterende praksis for konsekvensanalyse af grupper af produkter med miljøvenligt design antages omdannelseseffektiviteten for kraftværkers produktion af elektricitet at være 40 % i EU (dvs. 2,5 Mtoe primærenergi som brændsel [gas, olie, kul, osv.] er nødvendig for hver 1 Mtoe energi, der produceres, og som slutforbrugeren vil blive faktureret for).

¹¹ Kommissionens forordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter for så vidt angår krav til miljøvenligt design af luftvarmeprodukter, køleprodukter, HT-chillers til proceskøling og fancoil-enheder. [C(2016) 7769 final].

¹² Kommissionens forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1275/2008, (EF) nr. 107/2009, (EF) nr. 278/2009, (EF) nr. 640/2009, (EF) nr. 641/2009, (EF) nr. 642/2009, (EF) nr. 643/2009, (EU) nr. 1015/2010, (EU) nr. 1016/2010, (EU) nr. 327/2011, (EU) nr. 206/2012, (EU) nr. 547/2012, (EU) nr. 932/2012, (EU) nr. 617/2013, (EU) nr. 666/2013, (EU) nr. 813/2013, (EU) nr. 814/2013, (EU) nr. 66/2014, (EU) nr. 548/2014, (EU) nr. 1253/2014, (EU) 2015/1095, (EU) 2015/1185, (EU) 2015/1188, (EU) 2015/1189 og (EU) 2016/XXX [C(2016) 7769 final] for så vidt angår brug af tolerancer i verifikationsprocedurer. [C(2016) 7767 final].

¹³ Kommissionens delegerede forordning om ændring af Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1059/2010, (EU) nr. 1060/2010, (EU) nr. 1061/2010, (EU) nr. 1062/2010, (EU) nr. 626/2011, (EU) nr. 392/2012, (EU) nr. 874/2012, (EU) nr. 665/2013, (EU) nr. 811/2013, (EU) nr. 812/2013, (EU) nr. 65/2014, (EU) nr. 1254/2014, (EU) 2015/1094, (EU) 2015/1186 og (EU) 2015/1187 for så vidt angår brug af tolerancer i verifikationsprocedurer. [C(2016) 7765 final].

¹⁴ Kommissionens henstilling om retningslinjer for selvregulerende foranstaltninger, der er vedtaget af industrien i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF. [C(2016) 7770 final].

Foranstaltning	Status	Forventede besparelser i primærenergi i 2030¹⁵ (hvor tilgængelige; i TWh om året)
Køleudstyr til kommercielt brug	Konsultationsforum afholdt den 2.7.2014 Konsekvensanalyse afsluttet	48
Kompressorer	Konsultationsforum afholdt den 29.9.2014 Konsekvensanalyse pågår	5
Vinduer	Konsultationsforum afholdt den 30.9.2015 Konsekvensanalyse pågår	40 (kun energimærkningsbestemmelser)
Værktøjsmaskiner og svejseapparater	Konsultationsforum afholdt den 6.5.2014 Konsekvensanalyse pågår	9 (frivillig aftale om metalforarbejdende værktøjsmaskiner; forordning om svejseapparater)
Professionelle vaskemaskiner, tørretumblere og opvaskemaskiner	Konsultationsforum afholdt den 29.11.2013 Standardiseringsarbejde pågår.	4
Virksomhedsservere, datalagring og hjælpeudstyr	Forberedende undersøgelse afsluttet i august 2015	Op til 43 for fuldstændige produktkrav Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Vandrelaterede produkter	Forberedende undersøgelse afsluttet i december 2014 (endnu ikke offentliggjort)	Op til 70 (og 1900 Mm ³ indvundet vand) i 2025; op til 17 (og 700 Mm ³ indvundet vand) i 2030 (kun energimærkningsbestemmelser)
Intelligente apparater	Forberedende undersøgelse pågår	
Lysstyringsystemer	Forberedende undersøgelse pågår	
Ovne til industrielt brug og ovne til laboratoriebrug	Konsultationsforum afholdt den 16.5.2014. Forordninger om miljøvenligt design/energimærkning vil ikke blive foreslået på nuværende tidspunkt (*)	

¹⁵ Med undtagelse af vandrelaterede produkter, for hvilke tallene for besparelser i både 2025 og 2030 er medtaget.

Elkabler	Forordninger om miljøvenligt design/energimærkning vil ikke blive foreslået på nuværende tidspunkt (*)	
Dampkedler	Forordninger om miljøvenligt design/energimærkning vil ikke blive foreslået på nuværende tidspunkt (*)	

(*) Resultatet af de forberedende undersøgelser tydede på, at miljøvenligt design og energimærkning ikke hørte til de bedst egnede reguleringsmuligheder til at sikre disse produkters energieffektivitet, og at der fandtes andre reguleringsinstrumenter, der allerede omfattede i det mindste en del af det eksisterende energibesparelspotentiale.

3.3. Revision

De fleste af de hidtil vedtagne foranstaltninger til gennemførelse af miljøvenligt design og energimærkning indeholder revisionsklausuler, som kommer i spil i de kommende år. Følgende tabel indeholder en sammenfattende oversigt over de forordninger, der skal revideres til og med 2019, med angivelse af de potentielle energibesparelser og betydningen af et eventuelt ressourcebesparelspotentiale.

Kommissionen vil under disse revisioner undersøge, hvordan aspekter, der er relevante for den cirkulære økonomi, som f.eks. ressourceeffektivitet, reparerbarhed, genanvendelighed og holdbarhed, kan vurderes og inddrages, når de eksisterende foranstaltninger revideres.

Foranstaltning	Status	Forventede besparelser i forbruget af primærenergi i 2030 (hvor tilgængelige; i TWh om året)
Fjernsynsmodtagere (revision) og elektroniske skærme	Konsultationsforum afholdt den 10.12.2014 Høring af andre tjenestegrene afsluttet. WTO-notifikation pågår	83 Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Eksterne strømforsyninger	Konsultationsforum afholdt den 29.4.2015. Hensigten er at tilpasse til nye regler i USA.	6
Elmotorer	Revisionsundersøgelse afsluttet i juli 2014 Konsekvensanalyse pågår	75
Ventilatorer	Revisionsundersøgelse afsluttet i marts 2015 Konsekvensanalyse pågår	25
Belysningsprodukter	Revisionsundersøgelse afsluttet i	125

	december 2015 Konsekvensanalyse pågår	
Husholdningskøleskabe og -frysere	Revision pågår	13 Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Opvaskemaskiner og vaskemaskiner, herunder kombinerede vaske- /tørremaskiner	Revision pågår	11 Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Elektriske og elektroniske husholdningsapparaters og kontorudstyrs strømforbrug i standbytilstand og slukket tilstand	Revision pågår	
Vandpumper	Revision pågår	
Vandvarmere og varmtvandsbeholdere	Revision i september 2016 af visse krav.	
Støvsugere	Revision i september 2016 af specifikke holdbarhedskrav	
Computere og computerservere	Revision pågår	Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Cirkulationspumper	Revision pågår	
Klimaanlæg og komfortventilatorer	Revision i april 2017	
Transformatorer	Revision i juni 2017	
Tørretumblere	Revision i maj/november 2017	Betydeligt ressourcebesparende potentiale
Støvsugere	Revision i august 2018	
Kedler til fast brændsel	Revision i august 2018 af specifikke krav til tredjepartscertificering	
Produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel	Revision i august 2018 af specifikke krav til tredjepartscertificering	
Produkter til rumopvarmning og vandvarmere	Revision i september 2018	
Produkter til lokal rumopvarmning	Revision i januar 2019	
Ventilationsaggregater	Revision i december 2019	

4. VEJLEDENDE LISTE OVER NYE PRODUKTGRUPPER FOR ARBEJDSPLANEN 2016-2019

Som forberedelse til denne arbejdsplan iværksatte Kommissionen en undersøgelse, der skulle identificere eventuelle yderligere energirelaterede produktgrupper, der havde betydeligt energibesparelspotentiale, og som ikke var medtaget i overgangsperioden eller i de tidligere arbejdsplaner. Dette udkast til arbejdsplan blev efterfølgende undersøgt igen i lyset af handlingsplanen for den cirkulære økonomi.

Undersøgelsen foretog et kvantitativt skøn af energibesparelspotentialet som følge af forbedringer i den samlede energieffektivitet for hver produktgruppe. Derudover blev der i relation til den cirkulære økonomi foretaget en kvalitativ vurdering af andre miljøvirkninger¹⁶ nævnt i direktivet om miljøvenligt design, samt en vurdering af den eksisterende regeldækning af disse miljøvirkninger. De endelige rapporter for de forskellige opgaver i undersøgelsen findes på et særligt websted¹⁷.

Kommissionen hørte konsultationsforummet, i overensstemmelse med artikel 18 i direktivet om miljøvenligt design, for at tage højde for bemærkninger fra medlemsstaternes repræsentanter og aktører ved opstillingen af denne arbejdsplan og den vejledende liste over produktgrupper¹⁸.

Energibesparelspotentialet for de resterende energirelaterede produkter, der blev identificeret i undersøgelsen, er for visse produkter lavere end for de produkter, der blev identificeret i tidligere arbejdsplaner. Kommissionen vil derfor, sideløbende med revisionen af eksisterende forordninger, iværksætte særlige undersøgelser for de produkter fra ovennævnte undersøgelse, der har de største energibesparelspotentialer:

- systemer til bygningsautomation og bygningsstyring
- elkedler
- håndtørrere
- elevatorer
- solpaneler og vekslerettere
- kølecontainere
- højtryksrensere¹⁹.

De ovenfor identificerede produktgrupper vil blive genstand for forberedende undersøgelser, der ser nærmere på miljøforbedringspotentialet, herunder aspekter, der er relevante for den cirkulære økonomi som beskrevet i kapitel 5, og leverer elementerne for identifikation af politikmuligheder i de efterfølgende konsekvensanalyser.

Ved forberedelsen af mulige gennemførelsesforanstaltninger, der fastlægger krav om miljøvenligt design eller energimærkning for ovennævnte energirelaterede produkter, er Kommissionen bundet af de kriterier, der er fastlagt i direktivets artikel 15, stk. 5. Desuden vil der blive lagt vægt på at undgå eventuelle overlapninger med eksisterende EU-forordninger, der allerede finder anvendelse for disse produkter. Navnlig vil der ikke blive foreslået nogen foranstaltning vedrørende miljøvenligt design for bygningsautomations- og bygningsstyringssystemer, hvis det findes, at energibesparelspotentialet i bygninger kan sikres bedre gennem ændringer i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og/eller direktivet om energieffektivitet. For at undgå unødvendig regulering vil der ikke blive foreslået nogen foranstaltning vedrørende miljøvenligt design, såfremt størstedelen af energibesparelspotentialet for elevatorer allerede er omfattet af andre forordninger om miljøvenligt design vedrørende deres komponenter, som f.eks. forordningen om elmotorer.

¹⁶ Herunder vandforbrug i brugsfasen; hjælpematerialer (f.eks. opvaskemidler) forekomst af kritiske råmaterialer, flammehæmmere, blødgørere (phthalater) eller andre giftige stoffer; forekomst af F-gasser; stråling; sikkerhed (brændstoflækage, vibrationer, osv.); sundhed (hygiejne, støjniveauer osv.); holdbarhed (genbrugsmuligheder, opgraderingsmuligheder, reparationsmuligheder, osv.); bortskaffelse (genanvendelighed, genanvendte materialer); samt direkte emissioner til luft, vand og jord.

¹⁷ Se også: <http://www.ecodesign-wp3.eu/documents>.

¹⁸ Konsultationsforummet for miljøvenligt design afholdt den 28.10.2015.

¹⁹ Det forventes, at det af de tilgængelige politiske muligheder kun er energimærkning, der kan anvendes, da det energibesparende potentiale ikke synes at begrunde en løsning med miljøvenligt design.

I betragtning af de specifikke egenskaber for **IKT-produkter** (der ikke er medtaget i ovennævnte produktgrupper) foreslås der for disse produkter en særlig behandling, som ligeledes fuldt ud vil tage højde for deres potentiale for den cirkulære økonomi, hvilket er særligt relevant i forbindelse med mobiltelefoner/smartphones.

For IKT-produkter har det vist sig meget vanskeligt at foretage et pålideligt skøn over deres energibesparelspotentiale i betragtning af usikkerheden omkring den fremtidige udvikling på markedet. Derudover er der for så vidt angår IKT-produktsektorerne, der er i rivende udvikling, sat spørgsmålstegn ved, om processen i forbindelse med miljøvenligt design/energimærkning (som i gennemsnit varer ca. 4 år) egner sig til fastlæggelse af minimumskriterier for energi- og ressourceeffektivitet. Samtidig har de frivillige aftaler, der er blevet anerkendt for visse elektronikprodukter (dvs. billedreproducerende udstyr, spilkonsoller og komplekse settopbokse), som alternativer til reguleringsmæssige foranstaltninger, ikke altid vist sig at kunne nå målene for miljøvenligt design hurtigere. Tillige skal Energy Star-aftalen mellem EU og USA, i henhold til hvilken begge jurisdiktioner fastsætter de samme frivillige effektivitetskrav for kontorudstyr, revideres, inden den udløber i 2018. Endelig kræver den stigende konnektivitet af visse produkter – det være sig i hjemmet eller i industrien – og indførelsen af intelligente apparater og deres virkning på systemets samlede effektivitet, nøje overvejelse.

Kommissionen vil i betragtning heraf iværksætte en mere indgående vurdering af følgende IKT-produkter med henblik på eventuelt at medtage dem i arbejdsplanen for miljøvenligt design:

- gateways (hjemmenetværksudstyr)
- mobiltelefoner/smartphones
- basisstationer.

Dette vil gøre det muligt at fastlægge den bedste politiske strategi for forbedring af deres energieffektivitet og bredere aspekter for den cirkulære økonomi. Digitale skilte og trådløse ladere vil blive omfattet af det igangværende arbejde med en revision af de eksisterende foranstaltninger for miljøvenligt design til fjernsyn og eksterne strømforsyninger.

5. BIDRAG TIL DEN CIRKULÆRE ØKONOMI

Muligheden for at reparere, genfremstille eller genanvende et produkt og dets komponenter og materialer afhænger for en stor dels vedkommende af produktets oprindelige design. Det er derfor afgørende, at disse aspekter indgår i overvejelserne, når man undersøger eventuelle gennemførelsesforanstaltninger vedrørende miljøvenligt design. Fokus har hidtil ligget på at forbedre produkternes energieffektivitet, selv om bestemmelserne om ressourceeffektivitet har været en del af direktivet siden dets vedtagelse i 2005, og blev indført for visse produktgrupper med kriterier for f.eks. vandforbrug og holdbarhed.

Med denne nye handlingsplan ønsker Kommissionen at undersøge muligheden for at opstille mere produktspecifikke og/eller horisontale krav på områder som holdbarhed (f.eks. krav om minimumslevetid for produkter eller kritiske komponenter), reparerbarhed (f.eks. tilgængelighed af reservedele og reparationshåndbøger, reparation), opgraderbarhed, demontering (f.eks. let fjernelse af visse komponenter), information (f.eks. mærkning af plastdele) og lettere genbrug og genanvendelse (f.eks. undgåelse af inkompatibelt plast), drivhusgasser og andre udledninger. Samtidig ønsker Kommissionen derudover at skabe det videnskabelige grundlag for udvikling af tilsvarende kriterier, der opfylder kravene i direktivet om miljøvenligt design. Dette vil ske både for nye produktgrupper, der identificeres i kapitel 4, og for kommende revisioner af eksisterende produktspecifikke foranstaltninger, der står opført i kapitel 3, idet der skal tages højde for de skønnede fordele og omkostninger

ved de foreslåede foranstaltninger, samt for direktivets bilag II, i henhold til hvilket kravene om at forbedre produktets miljømæssige egenskaber ikke må medføre væsentlige ydelsestab eller nedsat anvendelighed for forbrugerne. Derudover skal alle krav kunne verificeres og gennemføres.

Navnlig bør spillerummet for forbedringer i udviklingen af krav til materialeeffektivitet i produktforordningerne undersøges mere systematisk. Til dette formål vil Kommissionen udvikle en såkaldt "værktøjskasse" for miljøvenligt design i den cirkulære økonomi, f.eks. i form af vejledning i inddragelse af ressource- og materialeeffektivitetsaspekter for nye produktgrupper og ved revision af eksisterende gennemførelsesforanstaltninger. Baseret på en indgående analyse ville en sådan værktøjskasse levere konkrete eksempler på, hvordan disse aspekter kunne inddrages i produktspecifikke eller horisontale krav.

Kommissionen vil ligeledes forbedre metodegrundlaget med henblik på en mere systematisk vedtagelse af krav relateret til materialeeffektivitet i produktforordninger, både nye forordninger og forordninger, der skal revideres. Der er i den forbindelse blevet vedtaget en standardiseringsanmodning til de europæiske standardiseringsorganisationer om aspekter vedrørende materialeeffektivitet²⁰. Denne anmodning dækker primært følgende aspekter:

- forlængelse af produktlevetid
- mulighed for at genbruge komponenter eller genanvende materialer fra produkter, når de er udtjente
- brug af genbrugte komponenter og/eller genanvendte materialer i produkter.

De standarder, der skal udformes i overensstemmelse med den pågældende standardiseringsanmodning, vil være af generel karakter og vil bidrage til udviklingen af produktspecifikke og/eller horisontale standarder, som vil støtte mulige krav i forbindelse med aspekter vedrørende materialeeffektivitet, såsom reparerbarhed og genanvendelighed.

Det pågående arbejde med produkters miljømæssige fodaftryk vil ligeledes bidrage til opfyldelsen af dette mål.

6. MARKEDSOVERVÅGNING OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Det skønnes, at 10 %-25 % af alle produkter på markedet ikke overholder kravene til miljøvenligt design og energimærkning. Det betyder, at ca. 10 % af de ønskede energibesparelser går tabt. Det svarer i absolutte tal til ca. 17 Mtoe primærenergi hvert år. Det er derudover vildledende for forbrugerne, der kan risikere højere energiregninger. Medlemsstaterne er ansvarlige for markedsovervågning, og der er behov for en endnu større indsats for at nedbringe antallet af produkter på EU-markedet, der ikke overholder kravene, dette til trods for de seneste års betydelige forbedringer i håndhævelsesaktiviteterne.

For at forbedre håndhævelsen fremmer Kommissionen allerede samarbejdet mellem nationale markedsovervågningsmyndigheder via administrative samarbejdsgrupper ("ADCO") om miljøvenligt design og om energimærkning. Derudover støtter Kommissionen specifikke fælles overvågningsprojekter, som f.eks. det EU-finansierede projekt "EEpliant", og vil fortsætte med at gøre dette fremadrettet. Kommissionens forordninger om måletolerancer, der nævnes under pkt. 3.2, samt Kommissionens forslag til en forordning om energimærkning, der i øjeblikket er genstand for forhandlinger mellem institutionerne,²¹ vil ligeledes bidrage til håndhævelsen.

²⁰ Kommissionens afgørelse C(2015) 9096 vedtaget den 17.12.2015.

²¹ COM(2015) 341 final.

Den Europæiske Union hører til verdens førende inden for udvikling af minimumskrav til energieffektivitet og energimærkning af produkter. Mange andre lande forfølger lignende strategier, og vores forordninger og layoutet for A-G mærkning nyder stor anerkendelse internationalt. Derudover spiller EU en vigtig rolle i international standardisering. Denne indsats er vigtig for europæiske virksomheder, da den er med til at sikre mere lige konkurrencevilkår, reducerer omkostningerne til overholdelsen af kravene og skaber muligheder i udlandet.

Kommissionen vil derfor fortsætte bestræbelserne på sammen med andre lande at skabe større global konvergens med hensyn til standarder, testmetoder og om muligt minimumskrav, f.eks. gennem international standardisering, produktspecifikke aftaler eller som led i bilaterale handelsaftaler.

7. UDSIGTER

Kommissionen planlægger at arbejde på følgende prioriterede områder i de kommende år:

- a) afslutning af det løbende arbejde omkring produkter, der er identificeret i tidligere arbejdsplaner
- b) gennemførelse af revisionen af eksisterende foranstaltninger identificeret i kapitel 3
- c) indledning af forberedende undersøgelser for de produktgrupper, der er identificeret i kapitel 4
- d) styrkelse af det bidrag, som direktivet om miljøvenligt design yder til en mere cirkulær økonomi
- e) fremme af et styrket samarbejde mellem medlemsstaterne om markedsovervågning med det formål bedre at håndhæve eksisterende forordninger
- f) styrkelse af samarbejdet med internationale partnere om at fremme yderligere konvergens og test- og målemetoder, og eventuelt minimumskrav for energimæssig ydeevne.